

“WAT WIJ SAMEN MET VELE PARTNERS DOEN, IS DE ZORG VAN DE TOEKOMST”

Radicaal nieuwe geïntegreerde zorg

Samenwerken zit zorgaanbieder Oostrem sinds zijn ontstaan in 1967 in het DNA. Ook vandaag is samenwerking over sectoren heen er een constante. Getuige het Molenhuis en het Zavelhuis. Of het project De Boomgaard in Kessel-Lo. “Wat wij doen is totaal nieuw”, zegt directeur van Oostrem Mario Vanhaeren.

“Als gebruikers ons iets vragen, zeggen wij doorgaans ja”, opent Mario Vanhaeren. “Toen enkele cliënten ervan droomden zelfstandig te wonen, sloegen we de handen in elkaar met de gemeente Herent en de sociale huisvestingsmaatschappij voor het project het Molenhuis. Toevallig kregen we rond dezelfde tijd een vraag naar ondersteuning vanuit het Zavelhuis. Dat was een startend ouderinitiatief met 15 studio’s voor jongvolwassenen met een verstandelijke handicap en een autismespectrumstoornis. Het Zavelhuis huist in hetzelfde gebouw als het Molenhuis.”

“Van de negen gebruikers die in het Molenhuis zouden wonen, hadden er eerst maar drie een persoonsvolgend budget. Maar solidariteit was altijd een kernprincipe in Oostrem, net zoals samenwerking. Alleen zo kunnen we mensen kwaliteit van leven geven. Voor het Molenhuis zetten we een samenwerking op met thuisverpleging, met netwerken van ouders en met Ferm Landelijke Thuiszorg. Samen onderzochten we wat we met de beschikbare middelen konden realiseren. Medewerkers van Ferm begonnen alvast de gebruikers voor te bereiden op het zelfstandig wonen. Ze leerden wassen en strijken, opruimen en boodschappen doen. Toen we effectief

startten, hadden zes van de negen bewoners een persoonsvolgend budget. Zo konden we meteen 24/7 begeleiding voorzien.”

EÉN TEAM, VERSCHILLENDE WERKGEVERS

“Niet alle bewoners van het Molenhuis kiezen voor dagbesteding van Oostrem. Zij kunnen zich beredden, maar hebben wel nabijheid nodig. Dankzij de samenwerking met Ferm vonden we een oplossing: Ferm gebruikt de leefruimte van het Molenhuis voor de dagopvang van ouderen. Zo is er altijd iemand in de buurt. En de gebruikers die thuisblijven, eten ’s middags samen met de ouderen van Ferm. Zo vinden we altijd creatieve oplossingen.”

Samenwerking met diverse organisaties vergt allicht veel flexibiliteit van medewerkers? Mario Vanhaeren relativeert. “Samenwerking geeft medewerkers ook zuurstof. Een mooi voorbeeld is de dienst Begeleid Werken, waar we met zes orga-

nisaties samenwerken. Samen hebben we 21 jobcoaches in dienst, die 500 cliënten naar werk begeleiden. De jobcoaches werken als één team, al hebben ze verschillende werkgevers. Belangrijk is vooral om vanuit één visie te werken. Dat doen we ook in het Molenhuis en het Zavelhuis, waar we onder meer een inslapende begeleider delen.”

EEN GEZONDE DOSIS LEF

Voor de cliënten heeft de samenwerking alleen maar voordelen. “Zonder samenwerking waren het Molenhuis of het Zavelhuis niet mogelijk. Zo eenvoudig is het”, zegt Mario Vanhaeren. “Dan hadden we moeten wachten tot elke cliënt een persoonsvolgend budget had. Of we hadden cliënten zonder budget moeten uitsluiten. Dat willen we niet, dus werken we samen.”

“Als sociaal ondernemer moet je risico’s durven nemen. Lang geleden gaf een aantal cliënten van het crea-atelier te

“Met betrokken organisaties brengen we middelen en personeel samen, een innovatieve manier van werken.”

kennen dat ze echt werk wilden. We hebben toen met acht organisaties een semi-industriële werkplaats opgericht voor personen die niet geacht worden betaald werk aan te kunnen. Dat was een grote investering, maar 7 jaar later draaiden we break-even.”

“En cliënten blijven met vragen komen. Toen we onze werkplaats hadden, droomden sommigen van een job in een regulier bedrijf. Opnieuw hebben we ja gezegd. Zo ontstond de dienst Begeleid Werken, die vandaag Werkburo heet, het grootste arbeidszorgproject in Vlaanderen. Cruciaal is een raad van bestuur die openstaat voor nieuwe ideeën, die gelooft in ondernemerschap. Ondernemen is risico's nemen. Ook financieel. Want ook al kunnen we soms een beroep doen op extra steun vanuit steden, de provincie of het VAPH, toch is er een gezonde dosis lef nodig.”

ZORG VAN DE TOEKOMST

Gedurfd is zeker De Boomgaard in Kessel-Lo. “We droomden al lang van een intersectoraal woonproject voor diverse doelgroepen”, zegt Mario Vanhaeren. “Toen de stad Leuven grond ter beschikking stelde, hebben we meteen partners gezocht. Samen met De Wissel (jeugdzorg), De Wingerd (ouderenzorg) en Zorg Leuven (openbare zorgsector) dienden we een buurtversterkend project in.” “De Boomgaard geeft inwoners van Kessel-Lo de garantie dat ze levenslang in hun eigen buurt kunnen wonen, ook als ze zorgbehoevend worden. Dat is totaal nieuw. Traditioneel halen we mensen met een zorgnood uit hun vertrouwde omgeving en brengen ze samen in een nieuwe setting, waarrond we dan een buurt creëren. Dat is bijvoorbeeld het geval in het Molenhuis en het Zavelhuis.”

“Met De Boomgaard werken we omgekeerd: de mensen blijven in hun buurt en we brengen alle zorg naar hen, inclusief aangepaste woningen. Met alle partners en met het Stadsmakersfonds Miss Miyagi, een ethische vastgoedbegeleider, richtten we een coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk op. Samen bouwen we de komende jaren woningen met kamers, studio's en appartementen met de principes van universal design. We beslissen vooraf niet hoeveel wonin-

“Enkele cliënten droomden van een job bij een regulier bedrijf. Zo ontstond Werkburo, het grootste arbeidszorgproject in Vlaanderen.”

MARIO VANHAEREN | DIRECTEUR OOSTREM

gen voorbehouden zijn voor ouderen, mensen met dementie, personen met een handicap, kwetsbare gezinnen of jongeren uit de jeugdzorg. We zullen inspelen op de noden die zich voordoen. Met de betrokken organisaties brengen we middelen én personeel samen. Dit is een innovatieve manier van werken, die hier en daar nog botst op regelgeving, maar de overheid volgt het project met belangstelling.”

“Vanuit De Boomgaard willen we ook ondersteuning aan huis bieden en een buurtcentrum met veel activiteiten. Mijn collega Jan Vanwezer van De Wingerd riep

zelfs een nieuw concept in het leven: de *hospiscore*. Die score geeft aan in hoeverre een buurt zorgbestendig is. Kunnen mensen er blijven wonen als ze meer zorg nodig hebben? Een buurt met een lage hospiscore wordt uitgedaagd om inspanningen te doen. Ook de wetenschappelijke wereld is enthousiast over de score: een raad met verschillende universiteiten zal het concept verder uitwerken.”

“De Boomgaard is vraaggestuurde en geïntegreerde samenwerking ten top. Het is een radicaal nieuw en positief verhaal. Het is verbindend, solidair en niet-betuttelend. Dit is de zorg van de toekomst.”